

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Deliverable D7.2 – Child-led National Policy Recommendations on climate

Netherlands

Recycling/second-hand clothing:

- Organise clothing markets in more schools or in a shop where people can bring and collect second-hand clothes for free.
- Break the taboo on second-hand clothes. Make second-hand clothing more attractive and readily available to children and young people, so that less new clothing has to be made. Advertise thrift shops more so that more young people start wearing second-hand clothes. Implement this with children and big second-hand shops as soon as possible. There should also be a law to stop so many new clothes being made. Furthermore, children and young people who are fed up with their clothes can sell them to others online through Vinted or give them away among themselves.
- Marketing campaign for refurbished phones. Encourage young people to buy a refurbished phone by pointing out the money you save. There should be advertising as soon as possible with the following message: a refurbished phone is better for your wallet and the environment. Start with yourself and opt for refurbished, this is as good as new and you do your bit for the environment.

Healthy, cheap food:

- More schools should offer healthy food, by handing out rejected fruit (that is normally thrown away) for free at schools, work with local farmers or warehouses so that less plastic is also used, use the fruit in kitchen lessons at schools
- Lower the price of healthy and sustainable food in school canteens. Make healthy and sustainable food cheaper in all school canteens. This will make it more attractive for children to make a conscious choice.
- Set up a public kitchen garden in the centre of the city where people can pick fruit/vegetables for free. People doing community service or seeking care work can come here to work on the vegetable garden.

Help for low energy bills:

- Raise awareness of local fix teams through advertisements and posters in schools, so that children in particular also know more about the fix team and they can tell their parents and others. Fix teams fix small issues in houses for free (like isolation, led bulbs), to help with a lower energy bill.
- Provide action lessons at schools to teach children more about climate and how to consume less energy like Speaking Minds also does. As an action let children use a shower timer e.g. via a challenge as a long shower costs energy and thus money.

Plastic soup:

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Provide deposit machine for plastic bottles and cans at all schools. The machine gives you immediately your deposit money back with a QR code, on your bank account.
- Organise local competitions to collect the most litter in the city, supported by football club. All inhabitants of the municipality can participate. The winner will receive free tickets to a match or a signed ball.

Bike sharing:

- Provide free share bikes for children and young people for MBO schools in the Utrecht region). By procuring shared bicycles, students will be more likely to choose to use a rental bike for certain distances to external class locations. Cycling is a sustainable alternative to public transport or the car, this helps against air pollution.

Awareness raising:

- Invite children and young people to generate their own energy through sports activities. For ex. have tents with various sports equipment converted to generate electricity. This interactive way of raising awareness connects well with young people who like sports. Let's combine awareness with staying healthy!

Biodiversity:

- Make places where children and young people hang out in their free time more resilient against climate change, as well as a safe and nice place. For example more greenery and space for trees and plants, bird houses, LED-lights, water, canopies, recycled parasols, solar panels, and bins to separate waste.

Sweden

Child-led regional Policy Recommendations on climate for Norrbotten

1. Raise awareness on environmental and social sustainability

- Raise awareness among children, youth and adults on the effect of climate change in Norrbotten and how to be able to live more sustainable.
- Train staff and volunteers in anti-racism and inclusive practices.
- Create forums where young people can express concerns about climate and social issues.

2. Lower barriers to participation

- Offer free or subsidized leisure activities that doesn't require being driven by car.
- Ensure availability of activities in rural areas and during weekends.
- Develop low-threshold activities that don't require membership or equipment.

3. Listen to young people – and act

- Deliver more sustainable ways of travelling by public transport which is accessible for children and young people.
- Involve youth in the planning and design of activities.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Prioritize safety, accessibility, and relevance in all initiatives.
- Create more open meeting places not tied to organized sports.

Observations made by the participating students

1. Growing gaps between different groups

- Unequal wages and unequal access to job opportunities, especially among youth.
- Low wages for summer jobs reinforce disparities.
- Increased expressions of racism and discrimination.
- Some young people feel their lifestyle is being threatened due to climate change and warmer winters with less snow and ice.
- Widespread concern about the environment and climate.
- Environmental changes affect different groups in different ways.

2. Barriers to participation

- High costs prevent some from taking part in activities.
- Limited access to activities in rural areas and on weekends.
- Fewer opportunities for social interaction and leisure negatively impact mental health.

Romania

- We call for a 50% reduction in air pollution by 2030 through a shift to clean energy, electric public transportation, modern industrial technologies and air quality monitoring. We call for local budgets to support this transition to cleaner air in cities.
- We propose to reform the “Green Week” national program, transforming it into a practical platform for environmental education, focusing on real issues such as climate change, pollution and biodiversity protection, in all schools in Romania. We call for more environmental projects/activities in schools, such as workshops, volunteering and inter-school projects, to encourage active involvement of students. We propose the formation of a group of environmental ambassadors in each school to organize environmental workshops together with teachers and experts, supported by information campaigns and visual materials.
- We want education for green jobs by introducing specializations in areas such as renewable energy, recycling and organic farming in schools. We want these jobs to be included in national employment and just transition strategies.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- We call for the launch of a similar “Green Weel” program, tailored for schools and kindergartens to equip all educational establishments with modern infrastructure, access to clean energy and water.
- We call for all new and old public buildings to have solar panels from 2026. We also propose renewable energy projects in remote communities.
- We call for penalties for polluters, with fines proportionate to the damage and reinvestment of funds to protect the environment and develop green solutions.
- We propose a 20% increase in green spaces by 2030, mobilizing public institutions, NGOs, volunteers for actions to identify spaces and planting through a mobile app.

Albania

- **Enhance Child Participation:** Build children’s understanding to make decisions together with teaching staff and local decision makers. Encourage children to participate in school boards and student governments. Strengthening structures such as Student Governments to convey children’s views in school decision-making processes and link with local government institutions (Municipalities).
- **Improve Environmental Education:** Integrate environmental education into school curricula and extracurricular activities. Promote cooperation between schools, parents, municipality and the business sector to support environmental education initiatives. Develop climate risk management plans and ensure concrete implementation measures: recycling, climate proof infrastructure, waste management etc.
- **Raise Public Awareness:** Implement long-term adult education programs on the environment to raise local awareness. Enhance networking between different stakeholder groups to ensure efforts are mutually supportive. Strengthening the role of child participation mechanisms to ensure meaningful participation in policy-making.

Lithuania

Overview of recommendations

Children’s recommendations reflected a deep sense of responsibility and creativity on how to fight climate change and care for the environment in their local communities and at national level.

One of the key themes raised was education. The children stressed that both schools and families have an important role to play in raising awareness about environmental

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

issues. They proposed that teachers could introduce lessons on topics such as waste sorting, the impact of littering, and the importance of protecting nature. It was also suggested that children and adults alike should have the opportunity to attend classes dedicated to climate change and sustainability. Furthermore, they emphasised the need to develop a sense of identity that recognises humans as part of nature, not separate from it. Older children were encouraged to lead by example and teach younger ones about climate issues, helping to build a culture of care and responsibility from an early age.

Another major topic was waste reduction and proper disposal. The children suggested that everyone should learn to sort their rubbish for recycling and avoid littering, both at home and in public spaces. They proposed practical ways to reduce waste, such as exchanging items with friends instead of throwing them away, reviving old or unused objects by giving them a second life, and promoting creative reuse – for example, by turning plastic into something useful again. Picking up litter during free time or organising community clean-up hikes were also mentioned as meaningful activities. To support this, they called for more bins to be installed in cities and around schools, stricter fines for those who litter, and even surveillance cameras near waste collection areas to discourage harmful behaviour.

Urban spaces, the children noted, should be greener and cleaner. They advocated for planting more trees and creating new green areas in cities, which would not only help the environment but also improve people's well-being. They also imagined future solutions, such as inventing machines that could filter harmful gases released by factories and turn them into clean air.

Transport choices were another area where the children felt change was both necessary and possible. They encouraged people to walk or cycle more often, especially when travelling short distances like going to school, instead of relying on cars or even public transport. They also recommended introducing regular car-free days in cities to reduce emissions and remind people of alternative ways to get around.

Finally, children reflected on how our everyday habits contribute to the climate crisis. They suggested that people could eat more vegetables, choose cleaner energy options such as electric heating, and avoid behaviours that harm the environment, like smoking. In all these actions - whether small daily decisions or bigger community initiatives - the children expressed a strong belief that everyone can make a difference.

Verbatim collection of recommendations

The following list is based on suggestions originally written in Lithuanian and has been lightly adapted into UK English. Some phrases have been reworded to ensure the ideas are easy to understand, while staying true to the spirit of the original ideas.

1. Teachers should talk to pupils about recycling and why it is important not to litter.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

2. Parents should have conversations at home about the harm caused by littering. One could also trade unwanted items with friends.
3. Spend time each week picking up litter in your free-time.
4. Find creative ways to give old items a new purpose.
5. Walk or cycle more often instead of using public transport.
6. Reuse plastic items.
7. Separate rubbish.
8. Raise awareness about environmental issues through education.
9. Plant new trees.
10. Recycle plastic to give it a second life.
11. Plant more trees or create green zones.
12. Develop lessons that help people feel more connected to nature and their environment.
13. Eat vegetables more often.
14. Take part in car-free days.
15. Introduce bigger fines for littering, install more bins, and cameras next to them.
16. Switch to electric-powered heating.
17. Offer environmental lessons and workshops for both children and adults.
18. Organise litter-picking events.
19. Introduce more bins around towns and cities.
20. Do not smoke.
21. Do not drop litter.
22. Support the development of technology that filters industrial gases into clean air.
23. Encourage more days where people are invited to leave their cars at home.
24. Sort waste properly and help clean up litter.
25. Avoid leaving rubbish behind.
26. Do not litter.
27. If you can, try not to use a car to get to school.
28. Teach younger children about climate change and set a good example.
29. Pick up litter.
30. Recycle your waste properly.
31. Take care of your local surroundings.

Deliverable D7.2 – Door kinderen opgestelde nationale beleidsaanbevelingen inzake klimaat

Nederland

Recycling/tweedehands kleding:

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Organiseer kledingmarkten in meer scholen of in een winkel waar mensen gratis tweedehands kleding kunnen brengen en ophalen.
- Doorbreek het taboe op tweedehands kleding. Maak tweedehands kleding aantrekkelijker en beter beschikbaar voor kinderen en jongeren, zodat er minder nieuwe kleding hoeft te worden gemaakt. Maak meer reclame voor kringloopwinkels, zodat meer jongeren tweedehands kleding gaan dragen. Voer dit zo snel mogelijk in samen met kinderen en grote tweedehandswinkels. Er moet ook een wet komen om te voorkomen dat er zoveel nieuwe kleding wordt gemaakt. Bovendien kunnen kinderen en jongeren die hun kleding beu zijn, deze online verkopen via Vinted of onderling weggeven.
- Marketingcampagne voor refurbished telefoons. Moedig jongeren aan om een refurbished telefoon te kopen door te wijzen op het geld dat ze daarmee besparen. Er moet zo snel mogelijk reclame worden gemaakt met de volgende boodschap: een refurbished telefoon is beter voor je portemonnee en voor het milieu. Begin bij jezelf en kies voor refurbished, dat is net zo goed als nieuw en je draagt je steentje bij aan het milieu.

Gezond en goedkoop eten:

- Meer scholen moeten gezond eten aanbieden, door afgekeurd fruit (dat normaal gesproken wordt weggegooid) gratis uit te delen op scholen, samen te werken met lokale boeren of magazijnen zodat er ook minder plastic wordt gebruikt, en het fruit te gebruiken in kooklessen op scholen.
- Verlaag de prijs van gezond en duurzaam voedsel in schoolkantines. Maak gezond en duurzaam voedsel goedkoper in alle schoolkantines. Dit maakt het voor kinderen aantrekkelijker om een bewuste keuze te maken.
- Zet een openbare moestuin op in het centrum van de stad waar mensen gratis fruit/groenten kunnen plukken. Mensen die een taakstraf uitvoeren of op zoek zijn naar zorgwerk kunnen hier komen werken in de moestuin.

Hulp bij lage energierekeningen:

- Maak lokale reparatieteams bekend via advertenties en posters op scholen, zodat vooral kinderen meer weten over het reparatieteam en dit aan hun ouders en anderen kunnen vertellen. Reparatieteams repareren gratis kleine defecten in huizen (zoals isolatie, ledlampen), om te helpen de energierekening te verlagen.
- Geef actielessen op scholen om kinderen meer te leren over het klimaat en hoe ze minder energie kunnen verbruiken, zoals Speaking Minds ook doet. Laat

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

kinderen bijvoorbeeld een douchetimer gebruiken via een uitdaging, omdat lang douchen energie en dus geld kost.

Plasticsoep:

- Zet op alle scholen statiegeldautomaten voor plastic flessen en blikjes neer. De automaat geeft je meteen je statiegeld terug via een QR-code op je bankrekening.
- Organiseer lokale wedstrijden om de meeste zwerfafval in de stad te verzamelen, met steun van de voetbalclub. Alle inwoners van de gemeente kunnen meedoen. De winnaar krijgt gratis kaartjes voor een wedstrijd of een gesignde bal.

Deelfietsen:

- Zorg voor gratis deelfietsen voor kinderen en jongeren voor mbo-scholen in de regio Utrecht. Door deelfietsen aan te schaffen, zullen leerlingen eerder kiezen voor een huurfiets voor bepaalde afstanden naar externe leslocaties. Fietsen is een duurzaam alternatief voor het openbaar vervoer of de auto en helpt tegen luchtvervuiling.

Bewustwording:

- Nodig kinderen en jongeren uit om hun eigen energie op te wekken door middel van sportactiviteiten. Bijvoorbeeld door tenten met verschillende sportattributen om te bouwen tot elektriciteitsopwekkers. Deze interactieve manier van bewustwording sluit goed aan bij jongeren die van sport houden. Laten we bewustwording combineren met gezond blijven!

Biodiversiteit:

- Maak plekken waar kinderen en jongeren in hun vrije tijd komen, beter bestand tegen klimaatverandering en zorg dat het veilige en fijne plekken zijn. Denk bijvoorbeeld aan meer groen en ruimte voor bomen en planten, vogelhuisjes, led-verlichting, water, luifels, gerecyclede parasols, zonnepanelen en afvalbakken om afval te scheiden.

Zweden

Door kinderen opgestelde regionale beleidsaanbevelingen inzake klimaat voor Norrbotten

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- **1. Bewustwording vergroten over ecologische en sociale duurzaamheid**

Kinderen, jongeren en volwassenen bewust maken van de gevolgen van klimaatverandering in Norrbotten en hoe ze duurzamer kunnen leven.

- Train personeel en vrijwilligers in antiracisme en inclusieve praktijken.
- Creëer fora waar jongeren hun zorgen over klimaat- en sociale kwesties kunnen uiten.

2. Verlaag de drempels voor participatie

- Bied gratis of gesubsidieerde vrijetijdsactiviteiten aan waarvoor geen auto nodig is.
- Zorg ervoor dat er ook in landelijke gebieden en in het weekend activiteiten beschikbaar zijn.
- Ontwikkel laagdrempelige activiteiten waarvoor geen lidmaatschap of uitrusting nodig is.

3. Luister naar jongeren – en onderneem actie

- Zorg voor duurzamere manieren van reizen met het openbaar vervoer die toegankelijk zijn voor kinderen en jongeren.
- Betrek jongeren bij de planning en het ontwerp van activiteiten.
- Geef prioriteit aan veiligheid, toegankelijkheid en relevantie bij alle initiatieven.

- Creëer meer open ontmoetingsplaatsen die niet gebonden zijn aan georganiseerde sporten.

Opmerkingen van de deelnemende studenten

1. Groeiende kloof tussen verschillende groepen

- Ongelijke lonen en ongelijke toegang tot werkgelegenheid, vooral onder jongeren.
- Lage lonen voor vakantiebanen versterken de ongelijkheid.
- Toename van uitingen van racisme en discriminatie.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Sommige jongeren voelen zich bedreigd in hun levensstijl door de klimaatverandering en warmere winters met minder sneeuw en ijs.
- Wijdverbreide bezorgdheid over het milieu en het klimaat.
- Milieuveranderingen hebben verschillende gevolgen voor verschillende groepen.

2. Belemmeringen voor deelname

- Hoge kosten verhinderen sommigen om deel te nemen aan activiteiten.
- Beperkte toegang tot activiteiten in plattelandsgebieden en in het weekend.
- Minder mogelijkheden voor sociale interactie en vrijetijdsbesteding hebben een negatieve invloed op de geestelijke gezondheid.

Roemenië

- We roepen op tot een vermindering van de luchtvervuiling met 50 % tegen 2030 door een overschakeling op schone energie, elektrisch openbaar vervoer, moderne industriële technologieën en monitoring van de luchtkwaliteit. We roepen op tot lokale begrotingen om deze overgang naar schonere lucht in steden te ondersteunen.
- We stellen voor om het nationale programma “Groene Week” te hervormen en om te vormen tot een praktisch platform voor milieueducatie, gericht op reële kwesties zoals klimaatverandering, vervuiling en bescherming van de biodiversiteit, in alle scholen in Roemenië. We roepen op tot meer milieuprojecten/activiteiten op scholen, zoals workshops, vrijwilligerswerk en inter-schoolprojecten, om actieve betrokkenheid van leerlingen te stimuleren. We stellen voor om op elke school een groep milieuambassadeurs op te richten die samen met leerkrachten en deskundigen milieuworkshops organiseren, ondersteund door voorlichtingscampagnes en beeldmateriaal.
- We willen onderwijs voor groene banen door op scholen specialisaties in te voeren op gebieden zoals hernieuwbare energie, recycling en biologische landbouw. We willen dat deze banen worden opgenomen in de nationale werkgelegenheids- en rechtvaardige-transitiestrategieën.
- We roepen op tot de lancering van een soortgelijk “Groen Weel”-programma, op maat van scholen en kleuterscholen, om alle onderwijsinstellingen uit te rusten met moderne infrastructuur en toegang tot schone energie en water.
- We roepen op om alle nieuwe en oude openbare gebouwen vanaf 2026 te voorzien van zonnepanelen. We stellen ook projecten voor hernieuwbare energie in afgelegen gemeenschappen voor.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- We roepen op tot sancties voor vervuilers, met boetes die in verhouding staan tot de schade en herinvestering van middelen om het milieu te beschermen en groene oplossingen te ontwikkelen.
- We stellen voor om de groene ruimte tegen 2030 met 20 % te vergroten, door overheidsinstellingen, ngo's en vrijwilligers te mobiliseren voor acties om ruimte te identificeren en te beplanten via een mobiele app.

Albanië

- **Betrokkenheid van kinderen vergroten:** Kinderen leren begrijpen hoe ze samen met leerkrachten en lokale besluitvormers beslissingen kunnen nemen. Kinderen aanmoedigen om deel te nemen aan schoolbesturen en leerlingenraden. Structuren zoals leerlingenraden versterken om de mening van kinderen in schoolbesluitvormingsprocessen te vertalen en te koppelen aan lokale overheidsinstellingen (gemeenten).
- **Milieu-educatie verbeteren:** Milieu-educatie integreren in schoolcurricula en buitenschoolse activiteiten. Samenwerking tussen scholen, ouders, gemeenten en het bedrijfsleven bevorderen om initiatieven op het gebied van milieu-educatie te ondersteunen. Plannen voor klimaatrisicobeheer ontwikkelen en zorgen voor concrete uitvoeringsmaatregelen: recycling, klimaatbestendige infrastructuur, afvalbeheer, enz.
- **Bewustmaking van het publiek:** Voer langetermijnprogramma's voor volwassenenonderwijs over het milieu in om het lokale bewustzijn te vergroten. Verbeter de netwerken tussen verschillende belanghebbenden om ervoor te zorgen dat de inspanningen elkaar versterken. Versterk de rol van mechanismen voor kinderp participatie om zinvolle deelname aan de beleidsvorming te waarborgen.

Litouwen

Overzicht van aanbevelingen

De aanbevelingen van de kinderen weerspiegelden een diep verantwoordelijkheidsgevoel en creativiteit over hoe de klimaatverandering te bestrijden en zorg te dragen voor het milieu in hun lokale gemeenschappen en op nationaal niveau.

Een van de belangrijkste thema's was onderwijs. De kinderen benadrukten dat zowel scholen als gezinnen een belangrijke rol te spelen hebben in het verhogen van het bewustzijn over milieukwesties. Ze stelden voor dat leerkrachten lessen zouden

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

introduceren over onderwerpen als afvalscheiding, de impact van afval en het belang van natuurbescherming. Er werd ook voorgesteld dat zowel kinderen als volwassenen de kans zouden moeten krijgen om lessen over klimaatverandering en duurzaamheid bij te wonen. Verder benadrukten ze de noodzaak om een identiteitsgevoel te ontwikkelen dat de mens erkent als onderdeel van de natuur, niet als afgescheiden van de natuur. Oudere kinderen werden aangemoedigd om het goede voorbeeld te geven en jongere kinderen te leren over klimaatkwesies, om zo van jongs af aan een cultuur van zorg en verantwoordelijkheid op te bouwen.

Een ander belangrijk onderwerp was afvalvermindering en een goede afvalverwerking. De kinderen stelden voor dat iedereen zou moeten leren zijn afval te sorteren voor recycling en geen afval te maken, zowel thuis als in openbare ruimten. Ze stelden praktische manieren voor om afval te verminderen, zoals voorwerpen ruilen met vrienden in plaats van weggoeien, oude of ongebruikte voorwerpen een tweede leven geven en creatief hergebruik bevorderen - bijvoorbeeld door plastic weer tot iets bruikbaar te maken. Zwerfvuil oprapen in de vrije tijd of , het organiseren van gemeenschappelijke schoonmaakwandelingen, werden ook genoemd als zinvolle activiteiten. Om dit te ondersteunen, riepen ze op om meer vuilnisbakken te plaatsen in steden en rond scholen, strengere boetes op te leggen aan wie afval achterlaat en zelfs bewakingscamera's in de buurt van afvalverzamelplaatsen om schadelijk gedrag te ontmoedigen.

Stedelijke ruimtes, zo merkten de kinderen op, moeten groener en schoner worden. Ze pleitten voor het planten van meer bomen en het creëren van nieuwe groene gebieden in steden, wat niet alleen het milieu zou helpen maar ook het welzijn van de mensen zou verbeteren. Ze stelden zich ook toekomstige oplossingen voor, zoals het uitvinden van machines die schadelijke gassen die door fabrieken worden uitgestoten, kunnen filteren en omzetten in schone lucht.

Vervoerskeuzes waren een ander gebied waarop de kinderen vonden dat verandering zowel nodig als mogelijk was. Ze moedigden mensen aan om vaker te lopen of te fietsen, vooral voor korte afstanden zoals naar school gaan, in plaats van te vertrouwen op de auto of zelfs het openbaar vervoer. Ze raadden ook aan om regelmatig autoloze dagen in te voeren in steden om de uitstoot te verminderen en mensen te herinneren aan alternatieve manieren om zich te verplaatsen.

Tot slot dachten de kinderen na over hoe onze dagelijkse gewoonten bijdragen aan de klimaatcrisis. Ze stelden voor om meer groenten te eten, te kiezen voor schonere energie, zoals elektrische verwarming, en gedrag te vermijden dat schadelijk is voor het milieu, zoals roken. Bij al deze acties - of het nu gaat om kleine dagelijkse beslissingen of

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

grotere gemeenschapsinitiatieven - gaven de kinderen blijk van een sterk geloof dat iedereen een verschil kan maken.

Letterlijke verzameling van aanbevelingen

De volgende lijst is gebaseerd op suggesties die oorspronkelijk in het Litouws zijn geschreven en is licht aangepast in het Engels van het Verenigd Koninkrijk. Sommige zinnen zijn anders geformuleerd om ervoor te zorgen dat de ideeën gemakkelijk te begrijpen zijn, terwijl ze toch trouw blijven aan de geest van de oorspronkelijke ideeën.

1. Leerkrachten moeten met leerlingen praten over recycling en waarom het belangrijk is om geen afval te maken.
2. Ouders zouden thuis gesprekken moeten voeren over de schade die veroorzaakt wordt door zwerfvuil. Je kunt ook ongewenste spullen ruilen met vrienden.
3. Besteed elke week tijd aan het oprapen van zwerfvuil in je vrije tijd.
4. Zoek creatieve manieren om oude spullen een nieuwe bestemming te geven.
5. Loop of fiets vaker in plaats van het openbaar vervoer te gebruiken.
6. Hergebruik plastic voorwerpen.
7. Scheid afval.
8. Vergroot het bewustzijn over milieukwesties door onderwijs.
9. Plant nieuwe bomen.
10. Recycle plastic om het een tweede leven te geven.
11. Plant meer bomen of creëer groene zones.
12. Ontwikkel lessen die mensen helpen zich meer verbonden te voelen met de natuur en hun omgeving.
13. Eet vaker groenten.
14. Doe mee aan autovrije dagen.
15. Voer hogere boetes in voor zwerfvuil, plaats meer afvalbakken en camera's ernaast.
16. Schakel over op elektrisch aangedreven verwarming.
17. Bied milieulessen en -workshops aan voor zowel kinderen als volwassenen.
18. Organiseer zwerfvuilevenementen.
19. Introduceer meer vuilnisbakken in steden.
20. Rook niet.
21. Laat geen afval vallen.
22. Steun de ontwikkeling van technologie die industriële gassen filtert tot schone lucht.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

23. Stimuleer meer dagen waarop mensen worden uitgenodigd om hun auto thuis te laten.
24. Sorteer afval op de juiste manier en help zwerfvuil op te ruimen.
25. Vermijd het achterlaten van afval.
26. Maak geen afval.
27. Probeer, als je kunt, geen auto te gebruiken om naar school te gaan.
28. Leer jongere kinderen over klimaatverandering en geef het goede voorbeeld.
29. Raap zwerfafval op.
30. Recycle je afval op de juiste manier.
31. Zorg goed voor je omgeving.

Rezultatas D7.2 – Vaikų iniciatyva parengtos nacionalinės politikos rekomendacijos klimato srityje

Nyderlandai

Perdirbimas/naudoti drabužiai:

- Daugiau mokyklų ar parduotuvių, kur žmonės galėtų nemokamai atnešti ir pasiimti naudotus drabužius.
- Panaikinti tabu dėl dėvėtų drabužių. Padaryti dėvėtus drabužius patrauklesnius ir lengviau prieinamus vaikams ir jaunuoliams, kad būtų gaminama mažiau naujų drabužių. Daugiau reklamuoti dėvėtų drabužių parduotuves, kad daugiau jaunuolių pradėtų nešioti dėvėtus drabužius. Tai įgyvendinti kuo greičiau kartu su vaikais ir didelėmis dėvėtų drabužių parduotuvėmis. Taip pat turėtų būti priimtas įstatymas, draudžiantis gaminti tiek daug naujų drabužių. Be to, vaikai ir jaunuoliai, kuriems nepatinka jų drabužiai, galėtų juos parduoti kitiems internetu per „Vinted“ arba padovanoti vieni kitiems.
- Rinkodaros kampanija atnaujintiems telefonams. Skatinkite jaunuolius pirkti atnaujintus telefonus, pabrėždami, kiek pinigų jie sutaupys. Kuo greičiau turėtų būti pradėta reklama su tokiu pranešimu: atnaujintas telefonas yra geresnis jūsų piniginei ir aplinkai. Pradėkite nuo savęs ir rinkitės atnaujintus produktus – jie yra tokie pat geri kaip nauji, o jūs prisidedate prie aplinkos apsaugos.

Sveikas, pigus maistas:

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Daugiau mokyklų turėtų siūlyti sveiką maistą, nemokamai dalydamos mokyklose atmetus vaisius (kurie paprastai yra išmetami), bendradarbiauti su vietos ūkininkais ar sandėliais, kad būtų naudojama mažiau plastiko, naudoti vaisius mokyklų kulinarijos pamokose.
- Sumažinkite sveikų ir tvarių maisto produktų kainas mokyklų valgyklose. Padarykite sveiką ir tvarų maistą pigesnę visose mokyklų valgyklose. Tai padės vaikams priimti sąmoningą sprendimą.
- Įkurkite viešą daržą miesto centre, kur žmonės galėtų nemokamai skinti vaisius ir daržoves. Čia galėtų dirbti visuomeninius darbus atliekantys arba priežiūros darbo ieškančios asmenys.

Pagalba mažinant energijos sąskaitas:

- Skelbkite informaciją apie vietines remonto komandas mokyklose, kad vaikai ir jų tėvai žinotų apie šias komandas ir galėtų pasikalbėti apie tai su kitais. Remonto komandos nemokamai taiso nedidelius gedimus namuose (pvz., izoliaciją, LED lemputes), kad padėtų sumažinti energijos sąskaitas.
- Organizuokite veiksmų pamokas mokyklose, kad vaikai daugiau sužinotų apie klimatą ir kaip vartoti mažiau energijos, kaip tai daro „Speaking Minds“. Kaip veiksmą, leiskite vaikams naudoti dušo laikmatį, pvz., iššūkiu forma, nes ilgas dušas sunaudoja energijos ir todėl kainuoja pinigais.

Plastiko sriuba:

- Visose mokyklose įrengti plastikinių butelių ir skardinių grąžinimo automatus. Automatas iš karto grąžina užstatą QR kodu į banko sąskaitą.
- Organizuoti vietinius konkursus, kuriuose surenkama daugiausia šiukšlių mieste, remiant futbolą klubui. Dalyvauti gali visi savivaldybės gyventojai. Nugalėtojas gaus nemokamus bilietus į rungtynes arba pasirašytą kamuolį.

Dviračių dalijimasis:

- Teikti nemokamus dalijimosi dviračius vaikams ir jaunuoliams MBO mokyklose Utrechto regione. Įsigijus dalijimosi dviračius, mokiniai bus labiau linkę rinktis nuomojamus dviračius tam tikriems atstumams iki išorinių pamokų vietų. Dviračių eismas yra tvari alternatyva viešajam transportui ar automobiliui, tai padeda kovoti su oro tarša.

Sąmoningumo didinimas:

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Pakvieskite vaikus ir jaunimą gaminti savo energiją sportuodami. Pvz., pastatykite palapines su įvairia sporto įranga, kuri gamina elektrą. Šis interaktyvus sąmoningumo didinimo būdas puikiai tinka sportą mėgstantiems jaunuoliams. Sąmoningumą derinkime su sveikatingumu!

Biologinė įvairovė:

- Padarykite vietas, kur vaikai ir jaunuoliai leidžia laisvalaikį, atsparesnes klimato kaitai, saugesnes ir gražesnes. Pavyzdžiui, daugiau želdynų ir vietos medžiams bei augalams, paukščių nameliai, LED apšvietimas, vanduo, stogeliai, perdirbti skėčiai, saulės kolektoriai ir šiukšlių rūšiavimo konteineriai.

Švedija

Vaikų iniciatyva parengtos regioninės klimato politikos rekomendacijos Norrbottenui

- 1. Didinti informuotumą apie aplinkos ir socialinį tvarumą

Didinti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų informuotumą apie klimato kaitos poveikį Norrbottenui ir apie tai, kaip gyventi tvariau.

- Mokyti darbuotojus ir savanorius kovos su rasizmu ir įtraukties praktikos.
- Sukurti forumus, kur jauni žmonės galėtų išreikšti susirūpinimą klimato ir socialiniais klausimais.

2. Mažinti dalyvavimo kliūtis

- Siūlyti nemokamas arba subsidijuojamas laisvalaikio veiklas, kurioms nereikia važiuoti automobiliu.
- Užtikrinti veiklų prieinamumą kaimo vietovėse ir savaitgaliais.
- Plėtoti lengvai prieinamas veiklas, kurioms nereikia narystės ar įrangos.

3. Klausykites jaunimo – ir veikite

- Sukurkite tvaresnius viešojo transporto, prieinamo vaikams ir jaunimui, kelionės būdus.
- Įtraukite jaunimą į veiklos planavimą ir kūrimą.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Visose iniciatyvose teikite pirmenybę saugumui, prieinamumui ir aktualumui.
- Sukurti daugiau atvirų susitikimo vietų, nesusijusių su organizuotu sportu.

Dalyvių pastebėjimai

1. Didėjantys skirtumai tarp skirtingų grupių

- Nelygios algos ir nevienodos galimybės gauti darbą, ypač tarp jaunimo.
- Maži vasaros darbo užmokesčiai didina skirtumus.
- Dažniau pasireiškia rasizmas ir diskriminacija.
- Kai kurie jaunuoliai jaučia, kad jų gyvenimo būdas yra pavojuje dėl klimato kaitos ir šiltesnių žiemos su mažiau sniego ir ledo.
- Plačiai paplitęs susirūpinimas dėl aplinkos ir klimato.
- Aplinkos pokyčiai skirtingai veikia skirtingas grupes.

2. Dalyvavimo kliūtys

- Didelės išlaidos kai kuriems asmenims trukdo dalyvauti veikloje.
- Ribotas prieinamumas prie veiklos kaimo vietovėse ir savaitgaliais.
- Mažesnės socialinės sąveikos ir laisvalaikio galimybės neigiamai veikia psichinę sveikatą.

Rumunija

- Raginame iki 2030 m. 50 % sumažinti oro taršą, pereidžiant prie švarios energijos, elektrinio viešojo transporto, modernių pramonės technologijų ir oro kokybės stebėjimo. Raginame vietos biudžetus skirti šiam perėjimui prie švaresnio oro miestuose remti.
- Siūlome reformuoti nacionalinę programą „Žalioji savaitė“ ir ją paversti praktine aplinkos švietimo platforma, kurioje visose Rumunijos mokyklose būtų dėmesys skiriamas realioms problemoms, tokioms kaip klimato kaita, tarša ir biologinės įvairovės apsauga. Raginame mokyklose vykdyti daugiau aplinkos projektų ir veiklos, pavyzdžiui, seminarus, savanorišką veiklą ir tarpškolinius projektus, siekiant skatinti aktyvų mokinių dalyvavimą. Siūlome kiekvienoje mokykloje sudaryti aplinkos ambasadorių grupę, kuri kartu su mokytojais ir ekspertais organizuotų aplinkos seminarus, remdamasi informacinėmis kampanijomis ir vaizdinėmis medžiagomis.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Norime, kad mokyklose būtų rengiami žaliųjų darbo vietų specialistai, įvedant specializacijas tokiose srityse kaip atsinaujinančioji energija, perdirbimas ir ekologinis ūkininkavimas. Norime, kad šios darbo vietos būtų įtrauktos į nacionalines užimtumo ir teisingo perėjimo strategijas.
- Raginame pradėti panašią „Žaliosios savaitės“ programą, pritaikytą mokykloms ir vaikų darželiams, siekiant visose švietimo įstaigose įdiegti modernią infrastruktūrą, užtikrinti prieigą prie švarios energijos ir vandens.
- Raginame, kad nuo 2026 m. visi nauji ir seni viešieji pastatai būtų aprūpinti saulės baterijomis. Taip pat siūlome atsinaujinančiosios energijos projektus atokiose bendruomenėse.
- Raginame nustatyti baudas teršėjams, proporcingas padarytai žalai, ir reinvestuoti lėšas į aplinkos apsaugą ir ekologiškų sprendimų kūrimą.
- Siūlome iki 2030 m. 20 % padidinti žaliųjų plotų, mobilizuojant viešąsias institucijas, NVO, savanorius, kad jie nustatytų plotus ir sodintų augalus naudodamiesi mobiliąja programėle.

Albanija

- **Didinti vaikų dalyvavimą:** ugdyti vaikų supratimą, kad jie kartu su mokytojais ir vietos sprendimų priėmėjais galėtų priimti sprendimus. Skatinti vaikus dalyvauti mokyklų tarybose ir mokinių savivaldoje. Stiprinti tokias struktūras kaip mokinių savivalda, kad vaikų nuomonė būtų atsižvelgiama priimant sprendimus mokykloje ir būtų užmegzti ryšiai su vietos valdžios institucijomis (savivaldybėmis).
- **Gerinti aplinkos švietimą:** įtraukti aplinkos švietimą į mokyklų programas ir popamokinę veiklą. Skatinti mokyklų, tėvų, savivaldybių ir verslo sektoriaus bendradarbiavimą, siekiant remti aplinkos švietimo iniciatyvas. Parengti klimato rizikos valdymo planus ir užtikrinti konkrečias įgyvendinimo priemones: atliekų perdirbimą, klimato kaitai atsparią infrastruktūrą, atliekų tvarkymą ir kt.
- **Didinti visuomenės informuotumą:** įgyvendinti ilgalaikes suaugusiųjų švietimo programas aplinkos klausimais, siekiant didinti vietos gyventojų informuotumą. Stiprinti įvairių suinteresuotųjų šalių grupių tinklų kūrimą, siekiant užtikrinti, kad pastangos būtų tarpusavyje suderintos. Stiprinti vaikų dalyvavimo mechanizmų vaidmenį, siekiant užtikrinti jų veiksmingą dalyvavimą priimant sprendimus.

Lietuva

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Rekomendacijų apžvalga

Vaikų rekomendacijos atspindėjo gilų atsakomybės jausmą ir kūrybiškumą, kaip kovoti su klimato kaita ir rūpintis aplinka savo vietos bendruomenėse ir nacionaliniu lygmeniu.

Viena iš pagrindinių temų buvo švietimas. Vaikai pabrėžė, kad tiek mokyklos, tiek šeimos turi svarbų vaidmenį didinant sąmoningumą aplinkos klausimais. Jie pasiūlė, kad mokytojai galėtų įvesti pamokas tokiomis temomis kaip atliekų rūšiavimas, šiukšlinimo poveikis ir gamtos apsaugos svarba. Taip pat buvo pasiūlyta, kad tiek vaikai, tiek suaugusieji turėtų galimybę lankyti pamokas, skirtas klimato kaitai ir tvarumui. Be to, jie pabrėžė, kad reikia ugdyti tapatybės jausmą, pagal kurį žmogus yra laikomas gamtos dalimi, o ne atskiru nuo jos. Vyresni vaikai buvo skatinami rodyti pavyzdį ir mokytį jaunesnius apie klimato klausimus, padėdami nuo mažens ugdyti rūpestingumo ir atsakomybės kultūrą.

Kita svarbi tema buvo atliekų mažinimas ir tinkamas šalinimas. Vaikai pasiūlė, kad visi turėtų išmokti rūšiuoti atliekas perdirbimui ir vengti šiukšlinti tiek namuose, tiek viešose vietose. Jie pasiūlė praktinių būdų, kaip mažinti atliekas, pavyzdžiui, keistis daiktais su draugais, o ne išmesti, atgaivinti senus ar nenaudojamus daiktus, suteikiant jiems antrą gyvenimą, ir skatinti kūrybišką pakartotinį naudojimą, pavyzdžiui, perdirbant plastiką į kažką naudingo. Kaip prasminga veikla taip pat buvo paminėtas šiukšlių rinkimas laisvalaikio arba bendruomenės valymo žygiai. Siekdami tai paremti, jie paragino miestuose ir aplink mokyklas įrengti daugiau šiukšliadėžių, nustatyti griežtesnes baudas šiukšlintojams ir netgi įrengti stebėjimo kameras šalia atliekų surinkimo vietų, kad būtų atgrasoma nuo žalingo elgesio.

Vaikai pažymėjo, kad miestų erdvės turėtų būti žalesnės ir švaresnės. Jie pasisakė už daugiau medžių sodinimą ir naujų žaliųjų zonų kūrimą miestuose, nes tai ne tik padėtų aplinkai, bet ir pagerintų žmonių gerovę. Jie taip pat įsivaizdavo ateities sprendimus, pavyzdžiui, išrasti mašinas, kurios filtruotų gamyklų išmetamus kenksmingus dujus ir paverstų juos švairiu oru.

Transporto pasirinkimas buvo dar viena sritis, kurioje vaikai manė, kad pokyčiai yra būtini ir įmanomi. Jie ragino žmones dažniau vaikščioti pėsčiomis ar važinėti dviračiais, ypač trumpais atstumais, pavyzdžiui, į mokyklą, vietoj to, kad naudotųsi automobiliais ar net viešuoju transportu. Jie taip pat rekomendavo miestuose reguliariai rengti automobilių eismo dienas, siekiant sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir priminti žmonėms apie alternatyvius judėjimo būdus.

Galiausiai vaikai apmąstė, kaip mūsų kasdieniniai įpročiai prisideda prie klimato krizės. Jie pasiūlė žmonėms valgyti daugiau daržovių, rinktis švaresnius energijos šaltinius,

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

pavyzdžiui, elektrinį šildymą, ir vengti aplinkai žalingų įpročių, pavyzdžiui, rūkymo. Visuose šiuose veiksmuose – tiek mažose kasdienėse sprendimuose, tiek didesnėse bendruomenės iniciatyvose – vaikai išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad kiekvienas gali pakeisti padėtį.

1. Mokykloje mokytojai galėtų pakalbėti apie rūšiovimą ir tai, kodėl svarbu nešiukslinti. *[sic: Mokykloje mokytojai galėtų pakalbėti apie rūšiovimą, kad nešiukslinti]*
2. Tėvai galėtų pasikalbėti su vaikais apie tai, kad šiukslinti negalima. Taip pat galima apsikeisti daiktai su draugais, jei jų mums nebereikia. *[sic: Tėvai galėtų pasikalbėti, kad negalima šiukslinti. Galima susikeisti su draugais daktai kurių mes nelabai norime]*
3. Kas savaitę laisvalaikiu renkame šiuksles.
4. Prikelti daiktus antram gyvenimui.
5. Mažiau važinėti viešuoju transportu, rinktis vaikščiojimą, dviratį.
6. Plastikui – antras gyvenimas. *[sic: Plastiką 2 gyvenimui]*.
7. Rūšiovimas.
8. Švietimas.
9. Medžių atsodinimas.
10. Perdirtbti plastiką ir suteikti jam antrą gyvenimą. *[sic: Perkelti plastiką antram gyvenimui]*
11. Pasodinti daugiau medelių mieste, arba padaryti žalias zonas.
12. Kurti pamokas, ugdančias žmogaus identitetą, kad jis yra gamtos dalis. *[sic: Kurti pamokas, identiteto ugdymas, kad žmogus yra gamtos dalis]*
13. Valgyti daugiau daržovių. *[sic: Daugiau valgyti daržovių]*
14. Rengti dienas be automobilių. *[sic: Diena be automobilio]*
15. Griežtesnės baudos už šiukslinimą, kameros prie šiuksliadėžių ir daugiau šiuksliadėžių. *[sic: Didesnės baudos už šiukslinimą, kameros prie šiukslinių ir daugiau šiukslinių]*
16. Naudoti elektra varomą šildymą. *[sic: Elektra varomas elektrinis šildymas]*
17. Reikėtų organizuoti pamokas vaikams (ir suaugusiems).
18. Organizuoti šiukslių rinkimo žygius.
19. Mieste įrengti daugiau šiuksliadėžių. *[sic: Mieste įdėti daugiau šiukslinių]*
20. Nerūkyti.
21. Nešiukslinti

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

22. Gaminti prietaisus, galinčius filtruoti gamyklų išmetamas dujas ir paversti jas švariu oru. [sic: Gaminti prietaisus, kurie gamklų sukurtas dujas filtruotį į švarų orą]
23. Rengti daugiau dienų be automobilių. [sic: Daryti daugiau dienų be automobilio]
24. Rūšiuoti ir rinkti šiukšles.
25. Mažiau šiukšlinti.
26. Nešiukšlinti.
27. Jei gali, į mokyklą atvyk be automobilio. [sic: Jeigu gali į mokyklą atvažiuoti ne su mašina]
28. Mokyti mažesnius apie klimato kaitą ir rodyti pavyzdį.
29. Rinkti šiukšles.
30. Rūšiuoti šiukšles.
31. Tvarkyti aplinką. [sic: Aptvarkyti aplinką]

Resultat D7.2 – Barnledda nationella policyrekommendationer om klimatet

Nederländerna

Återvinning/begagnade kläder:

- Organisera klädmarknader i fler skolor eller i en butik där människor kan lämna och hämta begagnade kläder gratis.
- Bryt tabut kring begagnade kläder. Gör begagnade kläder mer attraktiva och lättillgängliga för barn och ungdomar, så att mindre nya kläder behöver tillverkas. Marknadsför secondhandbutiker mer så att fler ungdomar börjar bära begagnade

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

kläder. Genomför detta tillsammans med barn och stora secondhandbutiker så snart som möjligt. Det bör också finnas en lag som förbjuder tillverkning av så mycket nya kläder. Dessutom kan barn och ungdomar som tröttnat på sina kläder sälja dem till andra online via Vinted eller ge bort dem till varandra.

- Marknadsföringskampanj för renoverade mobiltelefoner. Uppmuntra ungdomar att köpa renoverade mobiltelefoner genom att påpeka hur mycket pengar de sparar. Det bör så snart som möjligt finnas reklam med följande budskap: en renoverad mobiltelefon är bättre för plånboken och miljön. Börja med dig själv och välj renoverat, det är lika bra som nytt och du gör din del för miljön.

Hälsosam och billig mat:

- Fler skolor bör erbjuda hälsosam mat genom att dela ut frukt som inte uppfyller kraven (och som normalt slängs) gratis i skolorna, samarbeta med lokala bönder eller lager så att mindre plast används, använda frukten i matlagningslektioner i skolorna.
- Sänk priset på hälsosam och hållbar mat i skolmatsalar. Gör hälsosam och hållbar mat billigare i alla skolmatsalar. Detta gör det mer attraktivt för barn att göra ett medvetet val.
- Anlägg en offentlig köksträdgård i centrum av staden där människor kan plocka frukt/grönsaker gratis. Personer som gör samhällstjänst eller söker vårdarbete kan komma hit för att arbeta i grönsakslandet.

Hjälp med låga energiräkningar:

- Öka medvetenheten om lokala reparationsgrupper genom annonser och affischer i skolor, så att särskilt barn också får veta mer om reparationsgruppen och kan berätta för sina föräldrar och andra. Reparationsgrupper fixar små problem i hus gratis (t.ex. isolering, LED-lampor) för att hjälpa till att sänka energiräkningen.
- Erbjud lektioner i skolor för att lära barn mer om klimatet och hur man kan konsumera mindre energi, precis som Speaking Minds gör. Som en åtgärd kan man låta barnen använda en duschklocka, t.ex. genom en utmaning, eftersom långa duschar kostar energi och därmed pengar.

Plastskräp:

- Ställ upp pantmaskiner för plastflaskor och burkar på alla skolor. Maskinen ger dig omedelbart tillbaka pantpengarna med en QR-kod som du kan använda för att ta ut pengarna på ditt bankkonto.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Anordna lokala tävlingar för att samla in mest skräp i staden, med stöd av fotbollsklubben. Alla invånare i kommunen kan delta. Vinnaren får gratisbiljetter till en match eller en signerad boll.

Cykeldelning:

- Tillhandahåll gratis delcyklar för barn och ungdomar för MBO-skolor i Utrecht-regionen. Genom att skaffa delcyklar kommer eleverna att vara mer benägna att välja att använda en hyrcykel för vissa sträckor till externa klasslokaler. Cykling är ett hållbart alternativ till kollektivtrafik eller bil, vilket bidrar till att minska luftföroreningarna.

Öka medvetenheten:

- Bjud in barn och ungdomar att generera sin egen energi genom sportaktiviteter. Till exempel genom att ha tält med olika sportredskap som omvandlas till el. Detta interaktiva sätt att öka medvetenheten passar bra för ungdomar som gillar sport. Låt oss kombinera medvetenhet med att hålla sig frisk!

Biologisk mångfald:

- Gör platser där barn och ungdomar umgås på fritiden mer motståndskraftiga mot klimatförändringar, samt säkra och trevliga. Till exempel mer grönska och utrymme för träd och växter, fågelholkar, LED-belysning, vatten, tak, återvunna parasoller, solpaneler och sopkärl för avfallssortering.

Sverige

Barnledda regionala policyrekommendationer om klimatet för Norrbotten

- 1. Öka medvetenheten om miljömässig och social hållbarhet

Öka medvetenheten bland barn, ungdomar och vuxna om effekterna av klimatförändringarna i Norrbotten och hur man kan leva mer hållbart.

- Utbilda personal och volontärer i antirasism och inkluderande metoder.
- Skapa forum där ungdomar kan uttrycka sin oro över klimat- och samhällsfrågor.

2. Minska hindren för deltagande

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Erbjudna gratis eller subventionerade fritidsaktiviteter som inte kräver bil.
- Säkerställa tillgången till aktiviteter i landsbygdsområden och under helger.
- Utveckla lättillgängliga aktiviteter som inte kräver medlemskap eller utrustning.

3. Lyssna på ungdomar – och agera

- Erbjud mer hållbara sätt att resa med kollektivtrafik som är tillgänglig för barn och ungdomar.
- Involvera ungdomar i planeringen och utformningen av aktiviteter.
- Prioritera säkerhet, tillgänglighet och relevans i alla initiativ.
- Skapa fler öppna mötesplatser som inte är knutna till organiserad idrott.

Observationer gjorda av de deltagande eleverna

1. Växande klyftor mellan olika grupper

- Ojämliga löner och ojämlig tillgång till jobb­möjligheter, särskilt bland ungdomar.
- Låga löner för sommarjobb förstärker ojämligheten.
- Ökade uttryck för rasism och diskriminering.
- Vissa ungdomar känner att deras livsstil hotas av klimatförändringarna och varmare vintrar med mindre snö och is.
- Utbredd oro för miljön och klimatet.
- Miljöförändringar påverkar olika grupper på olika sätt.

2. Hinder för deltagande

- Höga kostnader hindrar vissa från att delta i aktiviteter.
- Begränsad tillgång till aktiviteter på landsbygden och på helgerna.
- Färre möjligheter till socialt umgänge och fritidsaktiviteter påverkar den psykiska hälsan negativt.

Rumänien

- Vi kräver en 50-procentig minskning av luftföroreningarna senast 2030 genom en övergång till ren energi, elektrisk kollektivtrafik, modern industriell teknik och övervakning av luftkvaliteten. Vi kräver att de lokala budgetarna stödjer denna övergång till renare luft i städerna.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Vi föreslår att det nationella programmet "Grön vecka" reformeras och omvandlas till en praktisk plattform för miljöutbildning med fokus på verkliga frågor som klimatförändringar, föroreningar och skydd av den biologiska mångfalden i alla skolor i Rumänien. Vi kräver fler miljöprojekt/aktiviteter i skolorna, såsom workshoppar, volontärarbete och skolprojekt, för att uppmuntra elevernas aktiva deltagande. Vi föreslår att en grupp miljöambassadörer bildas i varje skola för att organisera miljöworkshoppar tillsammans med lärare och experter, med stöd av informationskampanjer och visuellt material.
- Vi vill ha utbildning för gröna jobb genom att införa specialiseringar inom områden som förnybar energi, återvinning och ekologiskt jordbruk i skolorna. Vi vill att dessa jobb ska ingå i nationella sysselsättningsstrategier och strategier för en rättvis omställning.
- Vi efterlyser lanseringen av ett liknande program, "Green Weel", som är anpassat för skolor och förskolor för att förse alla utbildningsinstitutioner med modern infrastruktur och tillgång till ren energi och vatten.
- Vi efterlyser att alla nya och gamla offentliga byggnader ska ha solpaneler från och med 2026. Vi föreslår också projekt för förnybar energi i avlägsna samhällen.
- Vi kräver straff för förorenare, med böter som står i proportion till skadan och återinvestering av medel för att skydda miljön och utveckla gröna lösningar.
- Vi föreslår en ökning av grönområden med 20 % fram till 2030, genom att mobilisera offentliga institutioner, icke-statliga organisationer och volontärer för åtgärder för att identifiera områden och plantering genom en mobilapp.

Albanien

- **Öka barns delaktighet:** Öka barns förståelse för att fatta beslut tillsammans med lärare och lokala beslutsfattare. Uppmuntra barn att delta i skolstyrelser och elevråd. Stärka strukturer som elevråd för att förmedla barns åsikter i skolans beslutsprocesser och skapa kopplingar till lokala myndigheter (kommuner).
- **Förbättra miljöundervisningen:** Integrera miljöundervisning i skolans läroplan och fritidsaktiviteter. Främja samarbete mellan skolor, föräldrar, kommuner och näringslivet för att stödja miljöundervisningsinitiativ. Utarbeta planer för klimatriskhantering och säkerställa konkreta genomförandeåtgärder: återvinning, klimatsäker infrastruktur, avfallshantering etc.
- **Öka allmänhetens medvetenhet:** Genomföra långsiktiga vuxenutbildningsprogram om miljö för att öka den lokala medvetenheten. Förbättra nätverken mellan olika intressegrupper för att säkerställa att insatserna

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

stöder varandra. Stärka barnens deltagande för att säkerställa ett meningsfullt deltagande i beslutsfattandet.

Litauen

Översikt över rekommendationerna

Barnens rekommendationer speglade en djup känsla av ansvar och kreativitet när det gäller hur man kan bekämpa klimatförändringarna och värna om miljön i sina lokalsamhällen och på nationell nivå.

Ett av de viktigaste teman som togs upp var utbildning. Barnen betonade att både skolor och familjer har en viktig roll att spela när det gäller att öka medvetenheten om miljöfrågor. De föreslog att lärarna skulle kunna införa lektioner om ämnen som sopsortering, effekterna av nedskräpning och vikten av att skydda naturen. Det föreslogs också att både barn och vuxna ska få möjlighet att delta i lektioner som handlar om klimatförändringar och hållbarhet. Vidare betonades behovet av att utveckla en identitetskänsla som innebär att människan är en del av naturen, inte skild från den. Äldre barn uppmuntrades att föregå med gott exempel och lära yngre om klimatfrågor, vilket bidrar till att bygga upp en kultur av omsorg och ansvarstagande från tidig ålder.

Ett annat viktigt ämne var minskning av avfall och korrekt avfallshantering. Barnen föreslog att alla borde lära sig att sortera sina sopor för återvinning och undvika nedskräpning, både hemma och på offentliga platser. De föreslog praktiska sätt att minska avfallet, till exempel att byta saker med vänner istället för att slänga dem, att ge gamla eller oanvända föremål ett nytt liv och att främja kreativ återanvändning - till exempel genom att förvandla plast till något användbart igen. Att plocka skräp på fritiden eller organisera vandringar för att städa upp i samhället nämndes också som meningsfulla aktiviteter. För att stödja detta efterlyste de fler papperskorgar i städerna och runt skolorna, strängare böter för dem som skräpar ner och till och med övervakningskameror nära avfallsinsamlingsplatser för att avskräcka från skadligt beteende.

Barnen ansåg att stadsmiljöerna borde vara grönare och renare. De förespråkade att man skulle plantera fler träd och skapa nya grönområden i städerna, vilket inte bara skulle hjälpa miljön utan också förbättra människors välbefinnande. De föreställde sig också framtida lösningar, som att uppfinna maskiner som kan filtrera skadliga gaser som släpps ut från fabriker och omvandla dem till ren luft.

Transportval var ett annat område där barnen ansåg att förändringar var både nödvändiga och möjliga. De uppmuntrade människor att gå eller cykla oftare, särskilt

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

när de reser korta sträckor som till skolan, istället för att förlita sig på bilar eller till och med kollektivtrafik. De rekommenderade också att man införde regelbundna bilfria dagar i städerna för att minska utsläppen och påminna människor om alternativa sätt att ta sig runt.

Slutligen reflekterade barnen över hur våra vardagsvanor bidrar till klimatkrisen. De föreslog att människor skulle kunna äta mer grönsaker, välja renare energialternativ som elvärme och undvika beteenden som skadar miljön, som rökning. I alla dessa handlingar - oavsett om det handlade om små dagliga beslut eller större samhällsinitiativ - uttryckte barnen en stark tro på att alla kan göra skillnad.

Ordagrann sammanställning av rekommendationer

Följande lista är baserad på förslag som ursprungligen skrevs på litauiska och har lätt anpassats till brittisk engelska. Vissa fraser har omformulerats för att säkerställa att idéerna är lätta att förstå, samtidigt som de är trogna andan i de ursprungliga idéerna.

1. Lärarna bör prata med eleverna om återvinning och varför det är viktigt att inte skräpa ner.
2. Föräldrarna bör ha samtal hemma om den skada som nedskräpning orsakar. Man kan också byta oönskade föremål med vänner.
3. Tillbringa tid varje vecka med att plocka upp skräp på fritiden.
4. Hitta kreativa sätt att ge gamla föremål ett nytt syfte.
5. Gå eller cykla oftare i stället för att åka kollektivt.
6. Återanvänd plastföremål.
7. Sortera sopor.
8. Öka medvetenheten om miljöfrågor genom utbildning.
9. Plantera nya träd.
10. Återvinna plast för att ge den ett andra liv.
11. Plantera fler träd eller skapa gröna zoner.
12. Utveckla lektioner som hjälper människor att känna sig mer kopplade till naturen och sin miljö.
13. Äta grönsaker oftare.
14. Delta i bilfria dagar.
15. Inför högre böter för nedskräpning, sätt upp fler papperskorgar och kameror i anslutning till dem.
16. Byt till eldriven uppvärmning.
17. Erbjud miljölektioner och workshops för både barn och vuxna.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

18. Organiserar skräpplockningsevenemang.
19. Inför fler papperskorgar runt om i städerna.
20. Rök inte.
21. Tappa inte skräp.
22. Stödja utvecklingen av teknik som filtrerar industrigas till ren luft.
23. Uppmuntra fler dagar då människor uppmanas att lämna sina bilar hemma.
24. Sortera avfallet ordentligt och hjälp till att städa upp skräp.
25. Undvik att lämna skräp efter dig.
26. Släng inte skräp.
27. Om du kan, försök att inte använda bil för att ta dig till skolan.
28. Lär yngre barn om klimatförändringar och föregå med gott exempel.
29. Plocka upp skräp.
30. Återvinn ditt avfall på rätt sätt.
31. Ta hand om din lokala omgivning.

Livrabil D7.2 – Recomandări de politici naționale privind clima, elaborate de copii

Țările de Jos

Reciclarea/îmbrăcămintea second-hand:

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Organizarea de piețe de îmbrăcăminte în mai multe școli sau într-un magazin unde oamenii pot aduce și colecta gratuit haine second-hand.
- Sfârșitul tabuului privind hainele second-hand. Hainele second-hand trebuie să devină mai atractive și mai ușor accesibile pentru copii și tineri, astfel încât să se producă mai puține haine noi. Promovarea magazinelor second-hand pentru a încuraja mai mulți tineri să poarte haine second-hand. Implementarea acestei măsuri împreună cu copiii și marile magazine second-hand cât mai curând posibil. De asemenea, ar trebui să existe o lege care să interzică fabricarea unui număr atât de mare de haine noi. În plus, copiii și tinerii care s-au săturat de hainele lor le pot vinde altora online prin intermediul Vinted sau le pot da altora.
- Campanie de marketing pentru telefoane recondiționate. Încurajați tinerii să cumpere un telefon recondiționat, subliniind economiile pe care le pot face. Ar trebui să existe cât mai curând posibil reclame cu următorul mesaj: un telefon recondiționat este mai bun pentru portofelul dvs. și pentru mediu. Începeți cu voi înșivă și optați pentru produse recondiționate, care sunt la fel de bune ca cele noi și contribuiți astfel la protejarea mediului.

Alimente sănătoase și ieftine:

- Mai multe școli ar trebui să ofere alimente sănătoase, distribuind gratuit în școli fructele respinse (care sunt de obicei aruncate), colaborând cu fermierii locali sau depozitele, astfel încât să se utilizeze mai puțin plastic, și folosind fructele în lecțiile de gătit din școli.
- Reducerea prețului alimentelor sănătoase și durabile în cantinele școlare. Faceți alimentele sănătoase și durabile mai ieftine în toate cantinele școlare. Acest lucru va face mai atractivă pentru copii alegerea conștientă.
- Înființați o grădină publică în centrul orașului, unde oamenii pot culege fructe/legume gratuit. Persoanele care prestează servicii comunitare sau caută îngrijire pot veni aici pentru a lucra în grădina de legume.

Ajutor pentru facturi reduse la energie:

- Creșteți gradul de conștientizare cu privire la echipele locale de reparații prin reclame și afișe în școli, astfel încât copiii să afle mai multe despre echipele de reparații și să poată informa părinții și alte persoane. Echipele de reparații remediază gratuit mici probleme în case (cum ar fi izolația, becurile cu LED), pentru a contribui la reducerea facturilor la energie.
- Organizați lecții practice în școli pentru a-i învăța pe copii mai multe despre climă și despre cum să consume mai puțină energie, așa cum face și Speaking Minds.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Ca măsură concretă, încurajați copiii să folosească un cronometru la duș, de exemplu printr-o provocare, deoarece un duș lung consumă energie și, prin urmare, bani.

Supa de plastic:

- Instalați aparate de returnare a sticlelor de plastic și a dozelor de conserve în toate școlile. Aparatul vă restituie imediat banii prin intermediul unui cod QR, pe contul dvs. bancar.
- Organizați concursuri locale pentru a colecta cât mai multe deșeuri din oraș, cu sprijinul clubului de fotbal. Toți locuitorii municipalității pot participa. Câștigătorul va primi bilete gratuite la un meci sau o minge semnată.

Bike sharing:

- Puneți la dispoziție biciclete gratuite pentru copii și tineri pentru școlile MBO din regiunea Utrecht. Prin achiziționarea de biciclete comune, elevii vor fi mai înclinați să aleagă să utilizeze o bicicletă închiriată pentru anumite distanțe până la locațiile externe ale clasei. Ciclismul este o alternativă durabilă la transportul public sau la mașină, ceea ce contribuie la reducerea poluării aerului.

Sensibilizare:

- Invitați copiii și tinerii să-și genereze propria energie prin activități sportive. De exemplu, puteți amenaja corturi cu diverse echipamente sportive transformate pentru a genera energie electrică. Această modalitate interactivă de sensibilizare se potrivește bine tinerilor care iubesc sportul. Să combinăm sensibilizarea cu menținerea sănătății!

Biodiversitate:

- Faceți locurile în care copiii și tinerii își petrec timpul liber mai rezistente la schimbările climatice, precum și locuri sigure și plăcute. De exemplu, mai multă verdețură și spațiu pentru copaci și plante, căsuțe pentru păsări, lumini LED, apă, copertine, umbrele de soare reciclate, panouri solare și coșuri de gunoi pentru separarea deșeurilor.

Suedia

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Recomandări de politici regionale privind clima pentru Norrbotten, formulate de copii

1. Sensibilizarea cu privire la durabilitatea socială și de mediu

Sensibilizarea copiilor, tinerilor și adulților cu privire la efectele schimbărilor climatice în Norrbotten și la modul în care se poate trăi mai durabil.

- Formarea personalului și a voluntarilor în domeniul combaterii rasismului și al practicilor incluzive.
- Crearea de forumuri în care tinerii să-și poată exprima preocupările cu privire la problemele climatice și sociale.

2. Reducerea barierelor la participare

- Oferirea de activități de agrement gratuite sau subvenționate care nu necesită deplasarea cu mașina.
- Asigurarea disponibilității activităților în zonele rurale și în weekend.
- Dezvoltarea de activități cu prag redus, care nu necesită abonament sau echipament.

3. Ascultați tinerii – și acționați

- Oferiți mijloace de transport public mai durabile, accesibile copiilor și tinerilor.
- Implicați tinerii în planificarea și conceperea activităților.
- Acordați prioritate siguranței, accesibilității și relevanței în toate inițiativele.
- Creați mai multe locuri de întâlnire deschise, care nu sunt legate de sporturi organizate.

Observații făcute de elevii participanți

1. Diferențe tot mai mari între diferite grupuri

- Salariile inegale și accesul inegal la oportunități de angajare, în special în rândul tinerilor.
- Salariile mici pentru locurile de muncă temporare din timpul verii accentuează disparitățile.
- Expresia crescută a rasismului și a discriminării.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Unii tineri simt că stilul lor de viață este amenințat de schimbările climatice și de iernile mai calde, cu mai puțină zăpadă și gheață.
- Preocupare generalizată cu privire la mediu și climă.
- Schimbările de mediu afectează diferit diferite grupuri.

2. Obstacole în calea participării

- Costurile ridicate împiedică unii să participe la activități.
- Accesul limitat la activități în zonele rurale și în weekend.
- Reducerea oportunităților de interacțiune socială și de petrecere a timpului liber are un impact negativ asupra sănătății mintale.

România

- Solicităm o reducere cu 50 % a poluării aerului până în 2030, prin trecerea la energii curate, transport public electric, tehnologii industriale moderne și monitorizarea calității aerului. Solicităm ca bugetele locale să sprijine această tranziție către un aer mai curat în orașe.
- Propunem reformarea programului național „Săptămâna verde”, transformându-l într-o platformă practică de educație ecologică, axată pe probleme reale, precum schimbările climatice, poluarea și protecția biodiversității, în toate școlile din România. Solicităm mai multe proiecte/activități de mediu în școli, cum ar fi ateliere, voluntariat și proiecte interșcolare, pentru a încuraja implicarea activă a elevilor. Propunem formarea unui grup de ambasadori ai mediului în fiecare școală, care să organizeze ateliere de mediu împreună cu profesori și experți, susținute de campanii de informare și materiale vizuale.
- Vrem educație pentru locuri de muncă ecologice, prin introducerea de specializări în domenii precum energia regenerabilă, reciclarea și agricultura ecologică în școli. Vrem ca aceste locuri de muncă să fie incluse în strategiile naționale de ocupare a forței de muncă și de tranziție justă.
- Solicităm lansarea unui program similar „Green Weel”, adaptat școlilor și grădinițelor, pentru a dota toate instituțiile de învățământ cu infrastructură modernă, acces la energie curată și apă.
- Solicităm ca toate clădirile publice noi și vechi să fie dotate cu panouri solare începând din 2026. Propunem, de asemenea, proiecte de energie regenerabilă în comunitățile izolate.
- Solicităm sancțiuni pentru poluatori, cu amenzi proporționale cu daunele cauzate și reinvestirea fondurilor pentru protecția mediului și dezvoltarea de soluții ecologice.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Propunem o creștere cu 20 % a spațiilor verzi până în 2030, mobilizând instituțiile publice, ONG-urile și voluntarii pentru acțiuni de identificare a spațiilor și plantare prin intermediul unei aplicații mobile.

Albania

- **Îmbunătățirea participării copiilor:** Dezvoltarea înțelegerii copiilor pentru a lua decizii împreună cu personalul didactic și factorii de decizie locali. Încurajarea copiilor să participe la consiliile școlare și la guvernele elevilor. Consolidarea structurilor precum guvernele elevilor pentru a transmite opiniile copiilor în procesele decizionale din școli și pentru a stabili legături cu instituțiile administrației locale (municipalități).
- **Îmbunătățirea educației pentru mediu:** Integrarea educației pentru mediu în programele școlare și în activitățile extracurriculare. Promovarea cooperării între școli, părinți, municipalități și sectorul de afaceri pentru a sprijini inițiativele de educație pentru mediu. Elaborarea de planuri de gestionare a riscurilor climatice și asigurarea unor măsuri concrete de punere în aplicare: reciclare, infrastructură rezistentă la schimbările climatice, gestionarea deșeurilor etc.
- **Sensibilizarea publicului:** Implementarea de programe de educație pentru adulți pe termen lung în domeniul mediului, pentru a sensibiliza populația locală. Consolidarea rețelelor dintre diferitele grupuri de părți interesate, pentru a asigura că eforturile se susțin reciproc. Consolidarea rolului mecanismelor de participare a copiilor, pentru a asigura o participare semnificativă la elaborarea politicilor.

Lituania

Prezentare generală a recomandărilor

Recomandările copiilor au reflectat un profund sentiment de responsabilitate și creativitate cu privire la modul de combatere a schimbărilor climatice și de îngrijire a mediului în comunitățile lor locale și la nivel național.

Una dintre temele-cheie abordate a fost educația. Copiii au subliniat că atât școlile, cât și familiile au un rol important de jucat în sensibilizarea cu privire la problemele de mediu. Ei au propus ca profesorii să introducă lecții pe teme precum sortarea deșeurilor, impactul aruncării gunoiului și importanța protejării naturii. De asemenea, s-

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

a sugerat că atât copiii, cât și adulții ar trebui să aibă posibilitatea de a participa la cursuri dedicate schimbărilor climatice și sustenabilității. În plus, aceștia au subliniat necesitatea de a dezvolta un simț al identității care să recunoască oamenii ca parte a naturii, nu separați de aceasta. Copiii mai mari au fost încurajați să dea exemplul și să-i învețe pe cei mai mici despre problemele climatice, contribuind la construirea unei culturi a grijii și a responsabilității de la o vârstă fragedă.

Un alt subiect important a fost reducerea și eliminarea corespunzătoare a deșeurilor. Copiii au sugerat că toată lumea ar trebui să învețe să își sorteze gunoiul în vederea reciclării și să evite să arunce gunoaie, atât acasă, cât și în spațiile publice. Ei au propus modalități practice de reducere a deșeurilor, cum ar fi schimbul de obiecte cu prietenii în loc să le arunce, reînvierea obiectelor vechi sau nefolosite, oferindu-le o a doua viață, și promovarea reutilizării creative - de exemplu, prin transformarea plasticului în ceva util. Ridicarea gunoaielor în timpul liber sau organizarea de drumeții de curățare a comunității au fost, de asemenea, menționate ca activități semnificative. Pentru a sprijini aceste activități, copiii au solicitat instalarea mai multor pubele în orașe și în jurul școlilor, amenzi mai stricte pentru cei care aruncă gunoaie și chiar camere de supraveghere în apropierea zonelor de colectare a deșeurilor pentru a descuraja comportamentele dăunătoare.

Spațiile urbane, au remarcat copiii, ar trebui să fie mai verzi și mai curate. Ei au pledat pentru plantarea mai multor copaci și crearea de noi zone verzi în orașe, care nu numai că ar ajuta mediul, dar ar îmbunătăți și bunăstarea oamenilor. Ei au imaginat, de asemenea, soluții viitoare, cum ar fi inventarea unor mașini care ar putea filtra gazele nocive emise de fabrici și le-ar putea transforma în aer curat.

Opțiunile de transport au fost un alt domeniu în care copiii au considerat că schimbarea este atât necesară, cât și posibilă. Ei au încurajat oamenii să meargă mai des pe jos sau cu bicicleta, în special atunci când parcurg distanțe scurte, cum ar fi drumul spre școală, în loc să se bazeze pe mașini sau chiar pe transportul public. Ei au recomandat, de asemenea, introducerea regulată a unor zile fără mașini în orașe pentru a reduce emisiile și pentru a reaminti oamenilor căile alternative de deplasare.

În cele din urmă, copiii au reflectat la modul în care obiceiurile noastre zilnice contribuie la criza climatică. Ei au sugerat că oamenii ar putea mânca mai multe legume, să aleagă opțiuni energetice mai curate, cum ar fi încălzirea electrică, și să evite comportamentele care dăunează mediului, cum ar fi fumatul. În toate aceste acțiuni - fie că este vorba de mici decizii zilnice sau de inițiative comunitare mai ample - copiii și-au exprimat convingerea fermă că fiecare poate face diferența.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Culegere mot-a-mot de recomandări

Următoarea listă se bazează pe sugestii scrise inițial în lituaniană și a fost ușor adaptată în engleza britanică. Unele fraze au fost reformulate pentru a se asigura că ideile sunt ușor de înțeles, rămânând în același timp fidele spiritului ideilor originale.

1. Profesorii ar trebui să le vorbească elevilor despre reciclare și de ce este important să nu arunce gunoiul.
2. Părinții ar trebui să aibă discuții acasă despre daunele cauzate de aruncarea gunoiului. De asemenea, s-ar putea face schimb de obiecte nedorite cu prietenii.
3. Petreceți timp în fiecare săptămână adunând gunoiul în timpul liber.
4. Găsiți modalități creative de a da obiectelor vechi un nou scop.
5. Mergeți mai des pe jos sau cu bicicleta în loc să folosiți transportul public.
6. Reutilizați articolele din plastic.
7. Separați gunoiul.
8. Creșteți gradul de conștientizare cu privire la problemele de mediu prin educație.
9. Plantați copaci noi.
10. Reciclați plasticul pentru a-i oferi o a doua viață.
11. Plantați mai mulți copaci sau creați zone verzi.
12. Creați lecții care îi ajută pe oameni să se simtă mai conectați la natură și la mediul lor.
13. Mâncați legume mai des.
14. Luați parte la zile fără mașini.
15. Introduceți amenzi mai mari pentru aruncarea gunoiului, instalați mai multe pubele și camere de luat vederi lângă acestea.
16. Treceți la încălzire electrică.
17. Oferiți lecții și ateliere de mediu pentru copii și adulți.
18. Organizați evenimente de strângere a gunoaielor.
19. Introduceți mai multe pubele în jurul orașelor.
20. Nu fumați.
21. Nu aruncați gunoaie.
22. Sprijiniți dezvoltarea tehnologiei care filtrează gazele industriale în aer curat.
23. Încurajați mai multe zile în care oamenii sunt invitați să își lase mașinile acasă.
24. Sortați corect deșeurile și ajutați la curățarea gunoaielor.
25. Evitați să lăsați gunoiul în urmă.
26. Nu aruncați gunoiul pe jos.
27. Dacă puteți, încercați să nu folosiți mașina pentru a ajunge la școală.
28. Învățați copiii mai mici despre schimbările climatice și dați un bun exemplu.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

29. Ridicați gunoiul.
30. Reciclați deșeurile în mod corespunzător.
31. Aveți grijă de împrejurimile locale.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Rezultati D7.2 – Rekomandime të Politikave Kombëtare të Udhëhequra nga Fëmijët mbi Klimën

Holanda

Riciklimi/veshje të dorës së dytë:

- Organizoni tregje veshjesh në më shumë shkolla ose në një dyqan ku njerëzit mund të sjellin dhe të mbledhin rroba të dorës së dytë falas.
- Thyejeni tabunë mbi rrobat e dorës së dytë. Bëjini veshjet e dorës së dytë më tërheqëse dhe më të disponueshme për fëmijët dhe të rinjtë, në mënyrë që të ketë nevojë të prodhohen më pak rroba të reja. Reklamoni më shumë dyqanet e mallrave të përdorura në mënyrë që më shumë të rinj të fillojnë të veshin rroba të dorës së dytë. Zbatoheni këtë sa më shpejt të jetë e mundur me fëmijët dhe dyqanet e mëdha të mallrave të përdorura. Duhet të ketë gjithashtu një ligj për të ndaluar prodhimin e kaq shumë rrobave të reja. Për më tepër, fëmijët dhe të rinjtë që janë të ngopur me rrobat e tyre mund t'ua shesin ato të tjerëve në internet përmes Vinted ose t'i dhurojnë ato midis tyre.
- Fushatë marketingu për telefonat e rinovuar. Inkurajoni të rinjtë të blejnë një telefon të rinovuar duke vënë në dukje paratë që kursejnë. Sa më shpejt të jetë e mundur duhet të ketë reklama me mesazhin e mëposhtëm: një telefon i rinovuar është më i mirë për portofolin tuaj dhe mjedisin. Filloni me veten dhe zgjidhni një telefon të rinovuar, ky është po aq i mirë sa i riu dhe ju jepni kontributin tuaj për mjedisin.

Ushqim i shëndetshëm dhe i lirë:

- Më shumë shkolla duhet të ofrojnë ushqim të shëndetshëm, duke shpërndarë falas fruta të refuzuara (që normalisht hidhen) në shkolla, të bashkëpunojnë me fermerët ose depot lokale në mënyrë që të përdoret më pak plastikë, dhe të përdorin frutat në mësimet e kuzhinës në shkolla.
- Ulni çmimin e ushqimit të shëndetshëm dhe të qëndrueshëm në mensat e shkollave. Bëni ushqim të shëndetshëm dhe të qëndrueshëm më të lirë në të gjitha mensat e shkollave. Kjo do ta bëjë më tërheqëse për fëmijët që të bëjnë një zgjedhje të vetëdijshme.
- Ngritni një kopsht publik kuzhine në qendër të qytetit ku njerëzit mund të mbledhin fruta/perime falas. Njerëzit që kryejnë shërbime komunitare ose kërkojnë punë kujdesi mund të vijnë këtu për të punuar në kopshtin e perimeve.

Ndihmë për faturat e ulëta të energjisë:

- Rritni ndërgjegjësimin për ekipet lokale të riparimit përmes reklamave dhe posterave në shkolla, në mënyrë që fëmijët në veçanti të dinë më shumë rreth

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

ekipit të riparimit dhe t'u tregojnë prindërve të tyre dhe të tjerëve. Ekipet e riparimit rregullojnë probleme të vogla në shtëpi falas (si izolimi, llambat LED), për të ndihmuar me një faturë më të ulët të energjisë.

- Ofroni mësim veprimi në shkolla për t'u mësuar fëmijëve më shumë rreth klimës dhe si të konsumojnë më pak energji, siç bën edhe “Speaking Minds”. Si veprim, lejojini fëmijët të përdorin një kohëmatës dushi, p.sh. nëpërmjet një sfide, pasi një dush i gjatë kushton energji dhe rrjedhimisht para.

Supë plastike:

- Vendosni një makinë depozitimi për shishet dhe kanaçet plastike në të gjitha shkollat. Makina ju kthen menjëherë paratë e depozituara me një kod QR, në llogarinë tuaj bankare.
- Organizoni gara lokale për të mbledhur sa më shumë mbeturina në qytet, të mbështetura nga klubi i futbollit. Të gjithë banorët e komunës mund të marrin pjesë. Fituesi do të marrë bileta falas për një ndeshje ose një top të firmosur.

Ndarja e biçikletave:

- Ofroni biçikleta falas për fëmijët dhe të rinjtë për shkollat MBO në rajonin e Utrechtit). Duke siguruar biçikleta të përbashkëta, nxënësit do të kenë më shumë gjasa të zgjedhin të përdorin një biçikletë me qira për distanca të caktuara në vendet e klasave të jashtme. Çiklizmi është një alternativë e qëndrueshme ndaj transportit publik ose makinës, kjo ndihmon kundër ndotjes së ajrit.

Rritja e ndërgjegjësimit:

- Ftoni fëmijët dhe të rinjtë të gjenerojnë energjinë e tyre përmes aktiviteteve sportive. Për shembull, krijoni tenda me pajisje të ndryshme sportive të konvertuara për të gjeneruar energji elektrike. Kjo mënyrë interaktive e rritjes së ndërgjegjësimit lidhet mirë me të rinjtë që u pëlqejnë sportet. Le ta kombinojmë ndërgjegjësimit me qëndrimin e shëndetshëm!

Biodiversiteti:

- Bëjini vendet ku fëmijët dhe të rinjtë kalojnë kohën e tyre të lirë më rezistente ndaj ndryshimeve klimatike, si dhe një vend të sigurt dhe të këndshëm. Për shembull, më shumë gjelbërim dhe hapësirë për pemë dhe bimë, shtëpiza zogjsh, drita LED, ujë, tendë, çadra dielli të ricikluara, panele diellore dhe kosha për të ndarë mbeturinat.

Suedi

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Rekomandime të Politikave Rajonale të Udhëhequra nga Fëmijët mbi Klimën për Norrbotten

1. Rritja e ndërgjegjësimit mbi qëndrueshmërinë mjedisore dhe sociale

- Rritja e ndërgjegjësimit tek fëmijët, të rinjtë dhe të rriturit mbi efektin e ndryshimeve klimatike në Norrbotten dhe si të jenë në gjendje të jetojnë në një mënyrë më të qëndrueshme.
- Trajtoni stafin dhe vullnetarët në praktikat anti-racizëm dhe gjithëpërfshirëse.
- Krijoni forume ku të rinjtë mund të shprehin shqetësimet në lidhje me klimën dhe çështjet sociale.

2. Pengesa më të ulëta për pjesëmarrje

- Ofroni aktivitete argëtuese falas ose të subvencionuara që nuk kërkojnë drejtimin e makinës.
- Siguroni disponueshmërinë e aktiviteteve në zonat rurale dhe gjatë fundjavave.
- Zhvilloni aktivitete me prag të ulët që nuk kërkojnë anëtarësim ose pajisje.

3. Dëgjoni të rinjtë – dhe veproni

- Të ofrohen mënyra më të qëndrueshme të udhëtimit me transport publik, të cilat janë të arritshme për fëmijët dhe të rinjtë.
- Përfshijini të rinjtë në planifikimin dhe hartimin e aktiviteteve.
- Jepini përparësi sigurisë, aksesueshmërisë dhe rëndësisë në të gjitha iniciativat.
- Krijoni më shumë vende takimi të hapura, jo të lidhura me sportet e organizuara.

Vëzhgime të bëra nga studentët pjesëmarrës

1. Hendeqe në rritje midis grupeve të ndryshme

- Paga të pabarabarta dhe akses i pabarabartë në mundësi punësimi, veçanërisht midis të rinjve.
- Pagat e ulëta për punët verore përforcojnë pabarazitë.
- Rritja e shprehjeve të racizmit dhe diskriminimit.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Disa të rinj mendojnë se stili i tyre i jetesës po kërcënohet për shkak të ndryshimeve klimatike dhe dimrave më të ngrohtë me më pak borë dhe akull.
- Shqetësim i përhapur në lidhje me mjedisin dhe klimën.
- Ndryshimet mjedisore ndikojnë në grupe të ndryshme në mënyra të ndryshme.

2. Pengesa për pjesëmarrje

- Kostot e larta i pengojnë disa të marrin pjesë në aktivitete.
- Qasje e kufizuar në aktivitete në zonat rurale dhe gjatë fundjavave.
- Më pak mundësi për ndërveprim shoqëror dhe kohë të lirë ndikojnë negativisht në shëndetin mendor.

Rumania

- Ne bëjmë thirrje për një ulje prej 50% të ndotjes së ajrit deri në vitin 2030 përmes një kalimi në energji të pastër, transport publik elektrik, teknologji moderne industriale dhe monitorim të cilësisë së ajrit. Ne bëjmë thirrje që buxhetet lokale të mbështesin këtë tranzicion drejt ajrit më të pastër në qytete.
- Ne propozojmë reformimin e programit kombëtar “Java e Gjelbër”, duke e transformuar atë në një platformë praktike për edukimin mjedisor, duke u përqendruar në çështje reale si ndryshimi i klimës, ndotja dhe mbrojtja e biodiversitetit, në të gjitha shkollat në Rumani. Ne bëjmë thirrje për më shumë projekte/aktivitete mjedisore në shkolla, të tilla si punëtori, vullnetarizëm dhe projekte ndërshkollore, për të inkurajuar përfshirjen aktive të nxënësve. Ne propozojmë formimin e një grupi ambasadorësh mjedisorë në secilën shkollë për të organizuar punëtori mjedisore së bashku me mësuesit dhe ekspertët, të mbështetur nga fushata informuese dhe materiale vizuale.
- Ne duam arsim për vende pune të gjelbra duke futur specializime në shkolla në fusha të tilla si energjia e rinovueshme, riciklimi dhe bujqësia organike. Ne duam që këto vende pune të përfshihen në strategjitë kombëtare të punësimit dhe të tranzicionit të drejtë.
- Ne bëjmë thirrje për lançimin e një programi të ngjashëm “Green Weel”, të përshtatur për shkollat dhe kopshtet, për të pajisur të gjitha institucionet arsimore me infrastrukturë moderne, qasje në energji të pastër dhe ujë.

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

- Ne bëjmë thirrje që të gjitha ndërtesat publike të reja dhe të vjetra të kenë panele diellore që nga viti 2026. Ne gjithashtu propozojmë projekte të energjisë së rinovueshme në komunitetet e largëta.
- Ne kërkojmë ndëshkime për ndotësit, me gjoba në përpjesëtim me dëmin dhe riinvestim të fondeve për të mbrojtur mjedisin dhe për të zhvilluar zgjidhje të gjelbra.
- Ne propozojmë një rritje prej 20% të hapësirave të gjelbra deri në vitin 2030, duke mobilizuar institucionet publike, OJQ-të, vullnetarët për veprime për të identifikuar hapësirat dhe për të mbjellë bimë përmes një aplikacioni celular.

Shqipëria

- **Rritja e Pjesëmarrjes së Fëmijëve** : Ndërtimi i të kuptuarit të fëmijëve për të marrë vendime së bashku me stafin mësimdhënës dhe vendimmarrësit vendorë. Inkurajimi i fëmijëve për të marrë pjesë në bordet e shkollave dhe qeveritë e nxënësve. Forcimi i strukturave të tilla si Qeveritë e Nxënësve për të përcjellë pikëpamjet e fëmijëve në proceset e vendimmarrjes në shkollë dhe për t'u lidhur me institucionet e qeverisjes vendore (Bashkitë).
- **Përmirësimi i Edukimit Mjedisor** : Integrimi i edukimit mjedisor në kurrikulat shkollore dhe aktivitetet jashtëshkollore. Promovimi i bashkëpunimit midis shkollave, prindërve, bashkive dhe sektorit të biznesit për të mbështetur iniciativat e edukimit mjedisor. Zhvillimi i planeve të menaxhimit të riskut klimatik dhe sigurimi i masave konkrete zbatimi: riciklimi, infrastruktura rezistente ndaj klimës, menaxhimi i mbeturinave etj.
- **Rritja e Ndërgjegjësimit Publik** : Zbatimi i programeve afatgjata të edukimit për të rritur mbi mjedisin për të rritur ndërgjegjësimin lokal. Rritja e rjetëzimit midis grupeve të ndryshme të palëve të interesuara për të siguruar që përpjekjet të mbështesin reciprokisht. Forcimi i rolit të mekanizmave të pjesëmarrjes së fëmijëve për të siguruar pjesëmarrje kuptimplote në hartimin e politikave.

Lituania

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

Përmbledhje e rekomandimeve

Rekomandimet e fëmijëve pasqyruan një ndjenjë të thellë përgjegjësie dhe kreativiteti se si të luftohet ndryshimi i klimës dhe të kujdeset për mjedisin në komunitetet e tyre lokale dhe në nivel kombëtar.

Një nga temat kryesore të ngritura ishte arsimi. Fëmijët theksuan se si shkollat ashtu edhe familjet kanë një rol të rëndësishëm për të luajtur në rritjen e ndërgjegjësimit rreth çështjeve mjedisore. Ata propozuan që mësuesit të prezantojnë mësimet mbi tema të tilla si ndarja e mbeturinave, ndikimi i hedhjes së mbeturinave dhe rëndësia e mbrojtjes së natyrës. Gjithashtu u sugjerua që fëmijët dhe të rriturit njësoj duhet të kenë mundësinë të ndjekin kurse kushtuar ndryshimeve klimatike dhe qëndrueshmërisë. Për më tepër, ata theksuan nevojën për të zhvilluar një ndjenjë identiteti që i njeh njerëzit si pjesë të natyrës, jo të ndarë prej saj. Fëmijët më të rritur u inkurajuan të udhëheqin me shembull dhe t'u mësojnë më të vegjëlve rreth çështjeve klimatike, duke ndihmuar në ndërtimin e një kulture kujdesi dhe përgjegjësie që në moshë të vogël.

Një temë tjetër e rëndësishme ishte zvogëlimi i mbeturinave dhe asgjësimi i duhur. Fëmijët sugjeruan që të gjithë duhet të mësojnë të ndajnë mbeturinat e tyre për riciklim dhe të shmangin hedhjen e mbeturinave, si në shtëpi ashtu edhe në hapësirat publike. Ata propozuan mënyra praktike për të zvogëluar mbeturinat, të tilla si shkëmbimi i sendeve me miqtë në vend që t'i hedhin ato, ringjallja e objekteve të vjetra ose të papërdorura duke u dhënë atyre një jetë të dytë dhe promovimi i ripërdorimit krijues - për shembull, duke e kthyer plastikën në diçka të dobishme përsëri. Mbledhja e mbeturinave gjatë kohës së lirë ose organizimi i shëtitjeve të pastrimit në komunitet u përmendën gjithashtu si aktivitete kuptimplote. Për ta mbështetur këtë, ata kërkuan instalimin e më shumë koshëve të mbeturinave në qytete dhe përreth shkollave, gjëja më të rrepta për ata që hedhin mbeturina, dhe madje edhe kamera mbikëqyrjeje pranë zonave të mbledhjes së mbeturinave për të dekurajuar sjelljet e dëmshme .

Hapësirat urbane, vunë në dukje fëmijët, duhet të jenë më të gjelbra dhe më të pastra. Ata mbështetën mbjelljen e më shumë pemëve dhe krijimin e zonave të reja të gjelbra në qytete, të cilat jo vetëm do të ndihmonin mjedisin, por edhe do të përmirësonin mirëqenien e njerëzve. Ata gjithashtu imagjinuan zgjidhje të ardhshme, të tilla si shpikja e makinave që mund të filtronin gazrat e dëmshëm të lëshuara nga fabrikat dhe t'i shndërronin ato në ajër të pastër.

Zgjedhjet e transportit ishin një tjetër fushë ku fëmijët menduan se ndryshimi ishte si i nevojshëm ashtu edhe i mundur. Ata i inkurajuan njerëzit të ecnin ose të përdornin biçikletën më shpesh, veçanërisht kur udhëtonin distanca të shkurtra si për shembull kur shkonin në shkollë, në vend që të mbështeteshin te makinat apo edhe te transporti

Funded by
the European Union

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

publik. Ata gjithashtu rekomanduan futjen e ditëve të rregullta pa makina në qytete për të ulur emetimet dhe për t'u kujtuar njerëzve mënyra alternative për të lëvizur.

Së fundmi, fëmijët reflektuan mbi mënyrën se si zakonet tona të përditshme kontribuojnë në krizën klimatike. Ata sugjeruan që njerëzit mund të hanë më shumë perime, të zgjedhin opsione më të pastra energjie, siç është ngrohja me energji elektrike, dhe të shmangin sjelljet që dëmtojnë mjedisin, si pirja e duhanit. Në të gjitha këto veprime - qofshin vendime të vogla ditore apo nisma më të mëdha komunitare - fëmijët shprehën një besim të fortë se të gjithë mund të bëjnë një ndryshim.

Përmbledhje fjalë për fjalë e rekomandimeve

Lista e mëposhtme bazohet në sugjerime të shkruara fillimisht në lituanisht dhe është përshtatur pak në anglishten e Mbretërisë së Bashkuar. Disa fraza janë riformuluar për të siguruar që idetë të jenë të lehta për t'u kuptuar, duke i qëndruar besnike frymës së ideve origjinale.

1. Mësuesit duhet të flasin me nxënësit rreth riciklimit dhe pse është e rëndësishme të mos hidhen mbeturina.
2. Prindërit duhet të bisedojnë në shtëpi rreth dëmit të shkaktuar nga hedhja e mbeturinave. Gjithashtu, mund të shkëmbehen sende të padëshiruara me miqtë.
3. Kaloni kohë çdo javë duke mbledhur mbeturina në kohën tuaj të lirë.
4. Gjeni mënyra krijuese për t'u dhënë sendeve të vjetra një qëllim të ri.
5. Ecni ose ngisni biçikletën më shpesh në vend që të përdorni transportin publik.
6. Ripërdorni sendet plastike.
7. Ndani mbeturinat.
8. Të rritet ndërgjegjësimi rreth çështjeve mjedisore përmes edukimit.
9. Mbillni pemë të reja.
10. Ricikloni plastikën për t'i dhënë asaj një jetë të dytë.
11. Mbillni më shumë pemë ose krijoni zona të gjelbra.
12. Zhvillonit mësim që i ndihmojnë njerëzit të ndihen më të lidhur me natyrën dhe mjedisin e tyre.
13. Hani perime më shpesh.
14. Merrni pjesë në ditët pa makina.
15. Vendosni gjoba më të larta për hedhjen e mbeturinave, instaloni më shumë kosha mbeturinash dhe kamera pranë tyre.
16. Kaloni në ngrohje me energji elektrike.
17. Ofroni mësim dhe punëtori mjedisore si për fëmijë ashtu edhe për të rritur.

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

HOT&HAPPENING

18. Organizoni aktivitete për mbledhjen e mbeturinave.
19. Vendosni më shumë kontenerë nëpër qytete dhe fshatra.
20. Mos pi duhan.
21. Mos hidhni mbeturina.
22. Mbështetni zhvillimin e teknologjisë që filtron gazrat industriale në ajër të pastër.
23. Inkurajoni më shumë ditë ku njerëzit ftohen të lënë makinat e tyre në shtëpi.
24. Renditni mbeturinat siç duhet dhe ndihmoni në pastrimin e tyre.
25. Shmangni lënien e mbeturinave pas.
26. Mos hidhni mbeturina.
27. Nëse mundeni, përpiquni të mos përdorni makinë për të shkuar në shkollë.
28. Mësojini fëmijët më të vegjël rreth ndryshimeve klimatike dhe jepni një shembull të mirë.
29. Mblidh mbeturinat.
30. Ricikloni mbeturinat tuaja siç duhet.
31. Kujdesuni për mjedisin tuaj lokal.